

IT ADVISORY

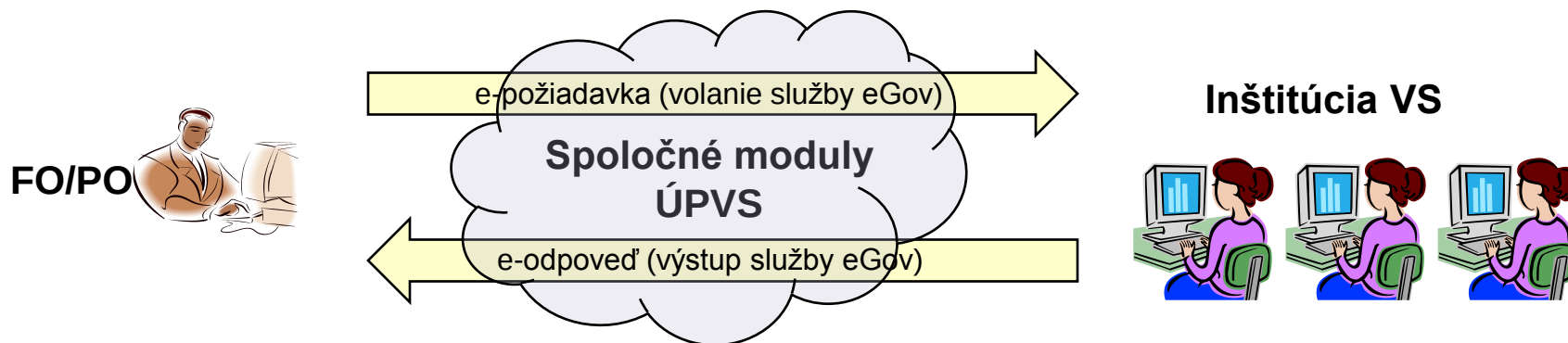
Interoperabilita spoločných modulov ÚPVS a súvislosť s budovaním eGovernmentu

Jozef Stanko, Mikuláš Zalai

RISK ADVISORY SERVICES

Úvod k spoločným modulom ÚPVS a ich úlohe pri budovaní eGovernmentu

- Spoločné moduly ÚPVS definované v [NKIVS](#) (máj 2008) ako podmnožina základných komponentov architektúry eGovernmentu
- Spoločné moduly ÚPVS sú organizované okolo ÚPVS – kľúčového prístupového komponentu k službám eGovernmentu
- Návrh funkcionality a interoperability spoločných modulov ÚPVS ako samostatná oblasť budovania eGovernmentu bola rozpracovaná v štúdiách uskutočniteľnosti projektov [OPIS](#) zameraných na celkovú architektúru eGovernmentu (september 2008 – jún 2009)
- Výzva na predloženie ŽoNFP pre spoločné moduly ÚPVS je pripravená, očakáva sa zverejnenie zo strany MFSR
- Def.: Služby eGovernmentu sprístupnené vo forme „menu“ ÚPVS ako elektronizované procesy riešenia životných situácií občanov alebo podnikateľov sú označované ako Služby eGov

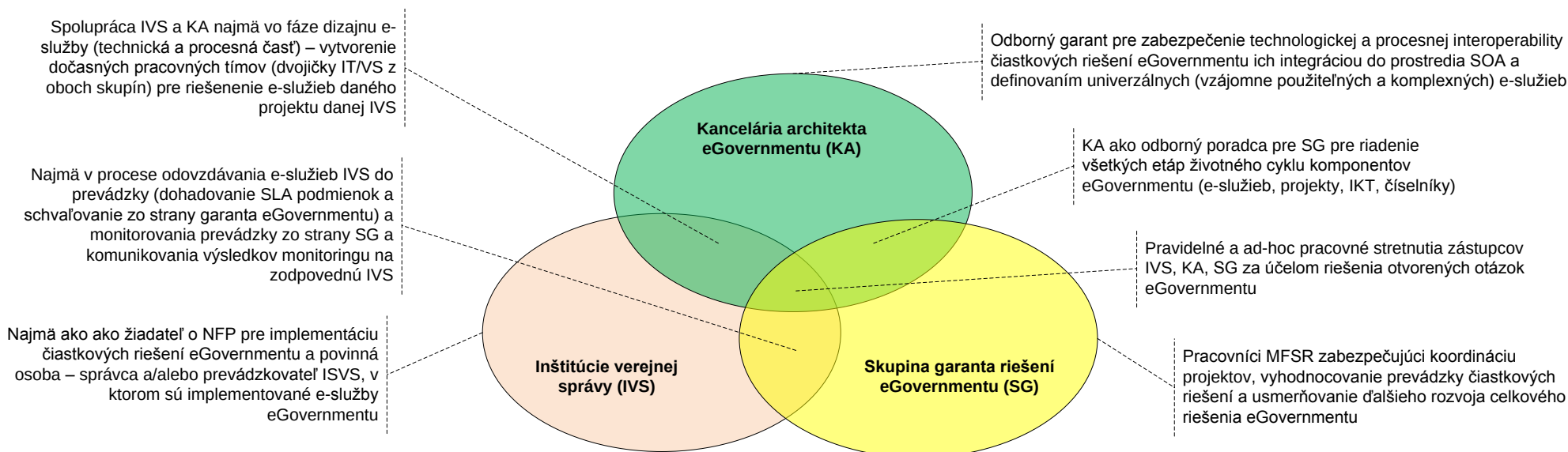

Budovanie riešení eGovernmentu

e-služby ako výsledok spolupráce hlavných „stakeholderov“

- e-služby eGovernmentu ako výsledky rozvoja alebo vybudovania ISVS povinných osôb
- ISVS povinných osôb rozvíjané alebo budované v užšom zmysle len v rámci projektov OPIS (základné komponenty, centrálna správa, samospráva)
- Proces: výzva MFSR na predloženie ŽoNFP -> ŽoNFP a definícia projektu na rozvoj alebo vybudovanie ISVS povinnej osoby -> schválenie ŽoNFP -> zahájenie projektu
- Postupné rozbiehanie rádovo desiatok projektov na rôznych IVS, ktoré sú navzájom úzko previazané
- Trvanie každého projektu OPIS: 24 alebo 36 mesiacov

Implementovanie e-služby ISVS v rámci jedného projektu závisí na dostupnosti e-služby ISVS budovaného iným projektom.

Budovanie riešení eGovernmentu

Súčasný stav

- Základom pre špecifikáciu požiadaviek na riešenia eGovernmentu sú štúdie uskutočniteľnosti pre:
 - základné komponenty celkovej architektúry eGovernmentu (vrátane spoločných modulov ÚPVS),
 - e-služby ISVS na centrálnej úrovni a
 - e-služby ISVS na úrovni samosprávy
- Aktuálne informácie: www.informatizacia.sk

Sprostredkovateľský orgán pod
riadiacim orgánom OPIS

Riadiaci orgán OPIS

TVORÍME VEDOMOSTNÚ SPOLOČNOSŤ

Európska únia

6. 11. 2009

Geodézia odštartovala práce na elektronizácii svojich služieb

Autor: SITA | [formát na tlač](#) | [textová verzia](#) |

Úrad geodézie, kartografie a katastra SR (ÚGKK) odštartoval tento mesiac práce na projekte elektronizácie svojich služieb. Podľa predsedu úradu Štefana Moyzeša je zámerom vybudovať národný kataster, ktorý je schopný poskytovať služby rýchlo a kvalitne, tak, aby ich úroveň bola porovnateľná s úrovňou v členských štátoch Európskej únie. „Celý projekt si vyžiada finančné náklady vo výške 33 mil. eur a bude financovaný z eurofondov prostredníctvom Operačného programu Informatizácia spoločnosti,“ povedal Moyzes na piatkovej tlačovej konferencii úradu.

transport.sk
Online denník pre dopravu a logistiku

Elektronické technické preukazy by mali byť realitou od júna 2010

05. 11. 2009, 09:04 | [SPRÁVY](#) » [Cestná doprava](#)

Od júna budúceho roka sa bude vydávať elektronický technický preukaz, tzv. eTP karta. Zavedenie tejto novinky oznámil minister vnútra SR Robert Kaliňák včera v rámci druhého dňa medzinárodného kongresu ITAPA.

Budovanie riešení eGovernmentu

Programové vs. projektové riadenie

- **Strategické riadenie (sponzori)**

- vrcholový programový manažment zodpovedný za definovanie pravidiel riadenia projektov, vrcholové schvaľovacie a rozhodovacie procesy (MF SR, ÚV SR, Splnomocnenec vlády SR, IDMV, MVVE, riadiaci výbor OPIS, ...)

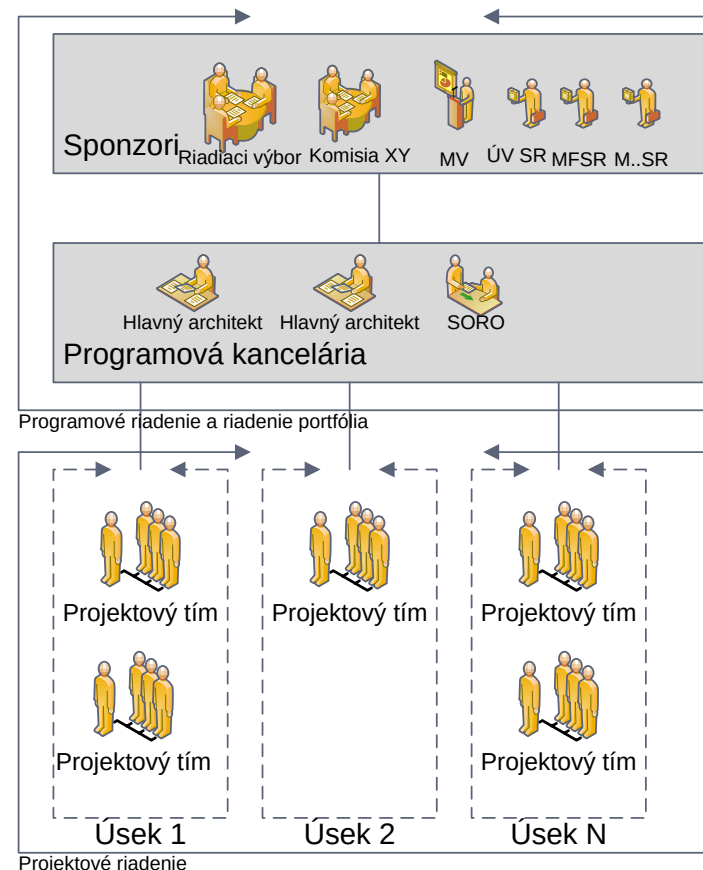
- **Riadenie na programovej úrovni**

- programový manažér, PMO, QA a ďalšie funkcie programovej kancelárie
- kancelária architekta
 - hlavný architekt procesov - vrcholová úroveň operatívneho riadenia zabezpečujúca koordináciu jednotlivých služieb a ISVS z **netechnického** pohľadu (zo strany procesov, služieb a agend vo verejnej správe)
 - hlavný architekt IISVS - vrcholová úroveň operatívneho riadenia zabezpečujúca koordináciu jednotlivých služieb a ISVS z **technického** pohľadu (interoperabilita a bezpečnosť systémov, komplexné fyzické a dátové modely IISVS)
- pracovné skupiny zamerané na špecifické oblasti (siete, bezpečnosť, infraštruktúra, integrácia a interoperabilita, dátové modely)

- **Riadenie na projektovej úrovni**

- Vecný garant služby - výkon úseku správy a agendy, poskytovanie služieb („dvojička“ pre hlavného architekta procesov)
- Správca ISVS - správu a rozvoj IS úseku správy („dvojička“ pre hlavného architekta IISVS)
- Projektový tím - príprava, realizácia a ukončenie projektu

- **Prepojenie medzi vertikálnymi (projektovými) úrovňami pomocou kombinácie expertov z verejnej správy a špecialistov z oblasti IT**

Budovanie riešení eGovernmentu

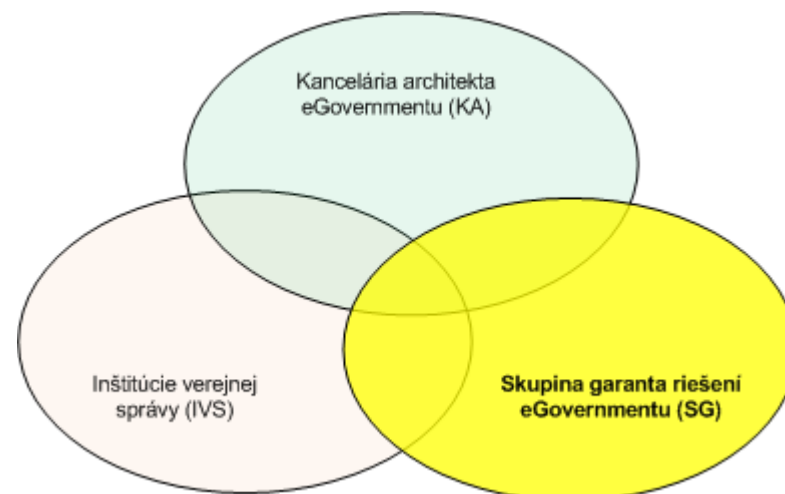
Kľúčové úlohy garanta

- **Programové riadenie**

- Stanovenie organizačnej štruktúry, rolí, kompetencií
- Integrácia projektov
- Riadenie rozsahu projektov
- Plánovanie a riadenie zdrojov
- Finančné riadenie projektov OPIS
- Riadenie kvality pre všetky fázy a aspekty životného cyklu e-služieb
- Riadenie komunikácie
- Riadenie rizík
- Podporné činnosti
- Vypracovanie metodík v nadväznosti na metodické rámce (výstupy FS1)
- Prevádzka podporných nástrojov

- **Špecifické úlohy SOA Governance**

- správa SOA repository a registry
- správa Metainformačného systému
- manažment portfólia služieb eGovernmentu
- koordinácia a dohľad nad správou prístupových práv k e-službám a systémom
- riadenie životného cyklu e-služieb a prostredí eGovernmentu (napr. vývoj, testovanie, pilot, prevádzka)
- riadenie výkonnosti e-služieb a procesov a dohľad nad dodržiavaním úrovni poskytovaných e-služieb (podľa SLA)
- monitoring a štatistické vyhodnocovanie prevádzky riešenia eGovernmentu
- koordinácia a dohľad nad riešením problémov a incidentov súvisiacich s poskytovaním e-služieb

Budovanie riešení eGovernmentu

„Podľa čoho?“ – základné charakteristiky (1/3)

- **Metodické rámce – základné vymedzenie princípov, ktoré by mali byť zohľadnené pri príprave metodík, ktoré budú aplikované počas budovania a prevádzky IISVS**
- **Analýza nákladov a prínosov (CBA)**
 - Čo: Kvantifikácia prínosov a nákladov projektu, návod na ich porovnanie a vyhodnotenie a preukázanie konečnej návratnosti a trvalej udržateľnosti projektu
 - Kedy: Príprava ŽoNFP (CBA je povinnou prílohou ŽoNFP)
 - Kto: Žiadateľ o NFP pre SORO
- **Modelovanie procesov (BPMN)**
 - Čo: Základné konvencie pre modelovanie (vytváranie schém) procesov, ktoré reprezentujú realizáciu služieb eGov (t.j. procesov riešenia životnej situácie občana a podnikateľa, ktoré sú vykonávané verejnou správou)
 - Kedy: Návrh služieb eGov – fáza návrhu v rámci vývoja ISVS
 - Kto: Vecný garant služby u správcu ISVS, hlavný architekt IISVS
- **Integračná architektúra (SOA)**
 - Čo: Princípy integrácie jednotlivých riešení eGovernmentu do spoločnej „Service Oriented“ architektúry, prvky a štandardy SOA
 - Kedy: Realizácia projektu integrácie čiastkových riešení eGovernmentu, resp. realizácia integračných aktivít jednotlivých projektov budovania IISVS
 - Kto: Realizátor projektu podľa štúdie „Integračná infraštruktúra pre výmenu správ G2G“, resp. dodávateľa integračných riešení jednotlivých projektov budovania IISVS

Budovanie riešení eGovernmentu

„Podľa čoho?“ – základné charakteristiky (2/3)

- Riadenie informačnej bezpečnosti (RIB)

- Čo: Definovanie všeobecných predpokladov a požiadaviek na prostredie a kontrolné mechanizmy RIB, organizácia RIB, dokumentácia RIB a RIB počas jednotlivých fáz životného cyklu ISVS
- Kedy: Fázy vývoja ISVS a prevádzka ISVS
- Kto: Správca ISVS, hlavný architekt IISVS, dodávateľ – vývojár ISVS, dodávateľ – prevádzkovateľ ISVS,

- Programové riadenie (PRINCE2 / MSP)

- Čo: Úvod do problematiky riadenia programu implementácie celkového riešenia eGovernmentu koordinovanou implementáciou jednotlivých projektov budovania ISVS (riadených metodikou PRINCE2)
- Kedy: Postupný nábeh od začiatku prvého projektu budovania ISVS, pokračovanie cez vývoj jednotlivých ISVS a vrátane „potrebnej“ doby prevádzky IISVS (t.j. celkového riešenia eGovernmentu)
- Kto: Strategické riadenie (sponzori, najmä garant celkového eGovernmentu), prg. rada, prg. manažér, manažér riadenia zmien, prg. kancelária

- Vývoj softvéru (RUP)

- Čo: Rámec pre riadenie vývoja všetkých fáz životného cyklu softvéru a ich dokumentáciu podľa RUP (Rational Unified Process).
- Kedy: Zahájenie projektu (predpoklad, že ide o projekty typu „vývoj SW“), všetky fázy životného cyklu až po ukončenie projektu
- Kto: Správca ISVS, dodávateľ – vývojár ISVS, garant celkového eGovernmentu

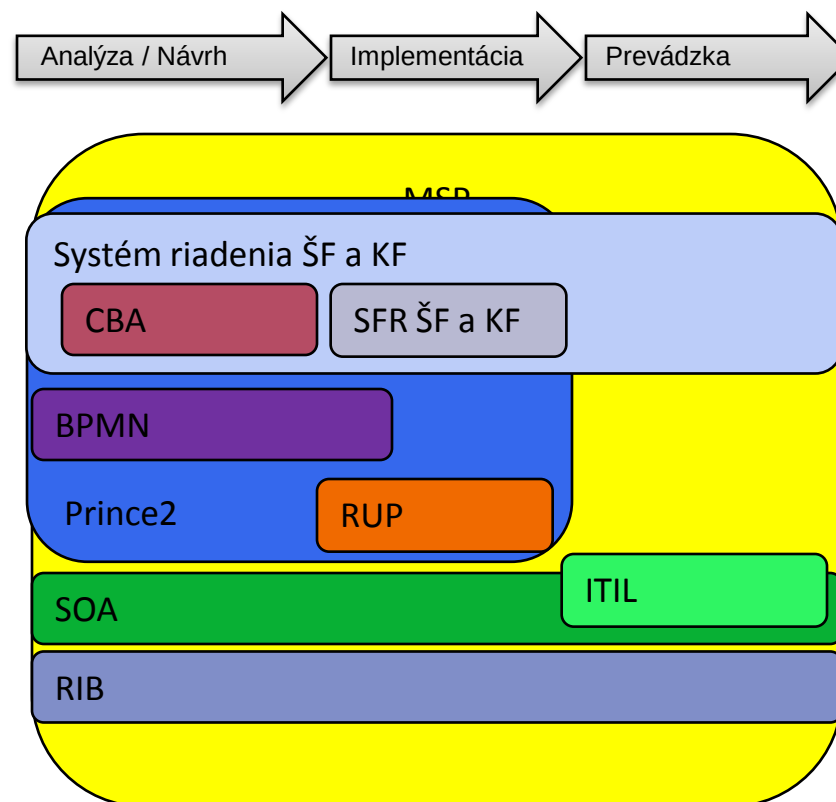
- Prevádzka IKT (ITIL)

- Čo: Pravidlá a štruktúry pre zdokumentovanie a vykonávanie kľúčových procesov riadenia prevádzky IT organizácie, ktorej úlohou je zabezpečenie požadovanej dostupnosti, dostatočnej kapacity a spoľahlivosti e-služieb ISVS
- Kedy: Ukončenie projektu vývoja ISVS, publikovanie e-služieb ISVS a zahájenie ich prevádzky
- Kto: Prevádzkovateľ ISVS, dodávateľ – outsourcovaný prevádzkovateľ ISVS, garant celkového eGovernmentu

Budovanie riešení eGovernmentu

„Podľa čoho?“ – využitie v rámci životného cyklu projektu (3/3)

- Z pohľadu programového riadenia by integrujúcou metodikou mala byť metodika MSP
- Jej prostredníctvom je možné zosúladiť všetky povinné aj odporúčané komponenty a procesy medzi úrovňou projektov a programov do jedného auditovateľného celku
- Integrujúcimi prvkami by mali byť:
 - Procesný model definujúci životný cyklus e-služby, projektu a programu
 - Súbor spoločných komponentov (rozhraní PRINCE2 a MSP) a to najmä: organizácia, obchodný prípad/blueprints, riadenie rizík, manažment kvality
 - Súbor štandardných šablón dokumentov pre projektové a programové riadenie obsahujúci všetky povinné dokumenty (na základe SR a SFR ŠF a KF, zákona 275/2006) a všetky nevyhnutné odporúčané šablóny dokumentov (na základe PRINCE2, MSP, RUP a ITIL)

Budovanie riešení eGovernmentu

„Pomocou čoho?“ – základné nástroje (1/5)

- Metainformačný systém

- správa všetkých plánovaných a implementovaných komponentov eGovernmentu v jednotnej štruktúre, vrátane:
 - elektronických služieb IS a eGov a súvisiacich artefaktov ako:
 - KRIS povinných osôb
 - ISVS a IKT
 - základných číselníkov
 - výziev a projektov
 - výkonových parametrov a pod.
- vytváranie väzieb medzi evidovanými objektami a evidencia ich parametrov
- prostredie pre efektívne riadenie životného cyklu služieb
- pozn.: ďalšie vlastnosti podľa príslušnej štúdie FS1

- Centrálna SOA infraštruktúra

- Enterprise Service Bus (ESB)
- Business Process Management (BPM)
- ostatné moduly centrálného transakčného jadra
- SOA repository a registry
- Nastavenia systémov a politík

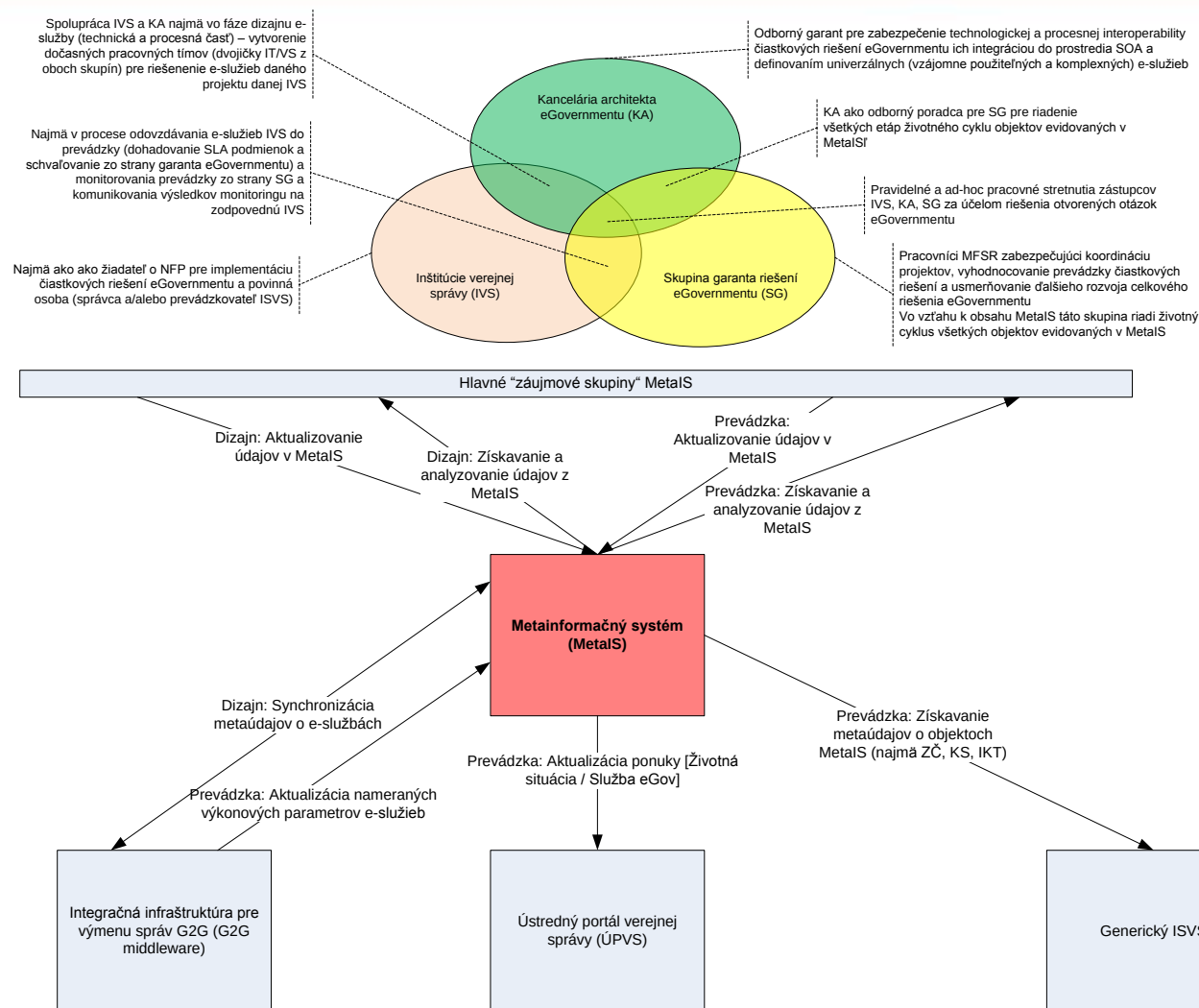
Všetky podporné nástroje musia byť nakonfigurované (vzory dokumentov a príloh, politiky, komunikačné pravidlá, ...) v súlade s platnými metodikami pre projektové a programové riadenie, modelovanie procesov, vývoj softvéru, prevádzku IKT a ostatnými

- **Nástroje pre podporu programového riadenia**

- funkcionality pre riadenie veľkých programov (napr. analýza – WIKI / implementácia – JIRA)
- funkcionality pre zdieľanie projektovej a programovej dokumentácie (napr. eroom, resp. komplexné riešenie ako)
- funkcionality pre komunikácie rozsiahlej siete centrálnych (SORO) a distribuovaných expertov (povinné osoby)

Budovanie riešení eGovernmentu

„Pomocou čoho?“ – Metainformačný systém / kontext (2/5)

Budovanie riešení eGovernmentu

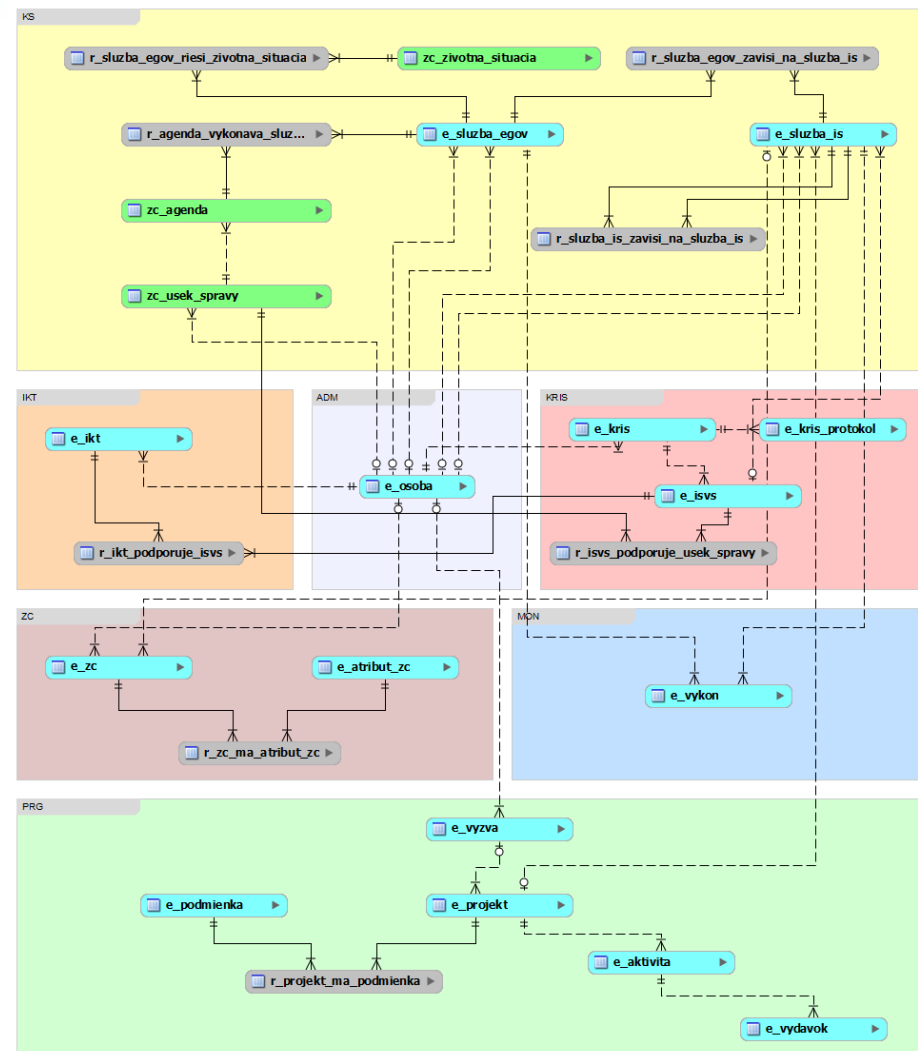
„Pomocou čoho?“ – Metainformačný systém / E-R model (3/5)

- **Základným účelom MetaIS má byť najmä:**

- evidencia a správa údajov o komponentoch eGovernmentu
- riadenie životného cyklu komponentov eGovernmentu,
- monitoring prevádzky jednotlivých komponentov eGovernmentu.

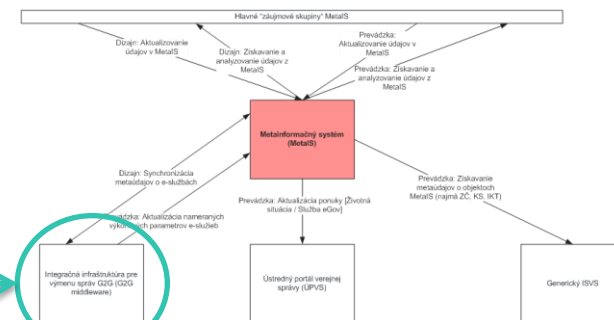
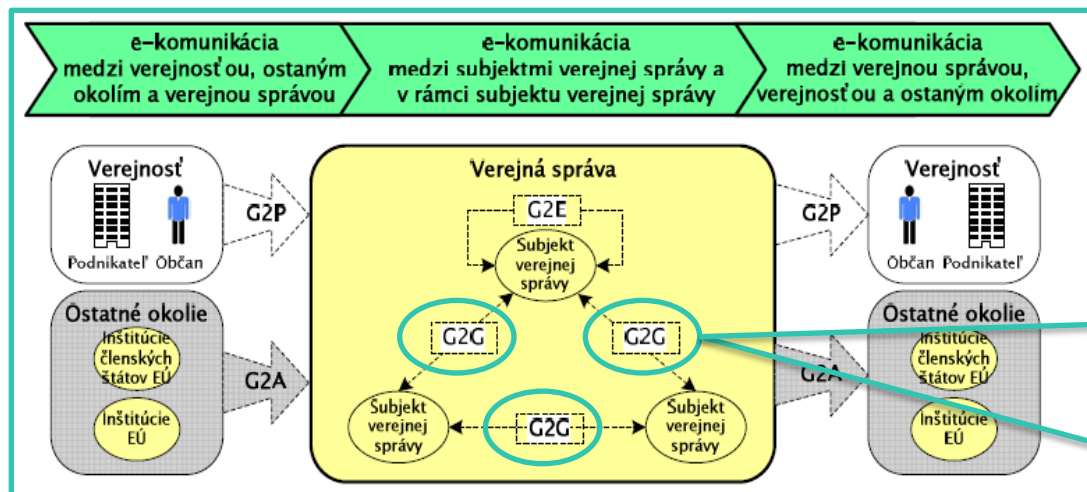
- **Pod komponentmi eGovernmentu rozumieme predovšetkým:**

- realizované a plánované rozvojové zámery informačných systémov (KRIS) IVS,
- projekty OPIS,
- elektronické služby,
- hardvérové a softvérové vybavenie IVS,
- základné – zdieľané číselníky IVS.

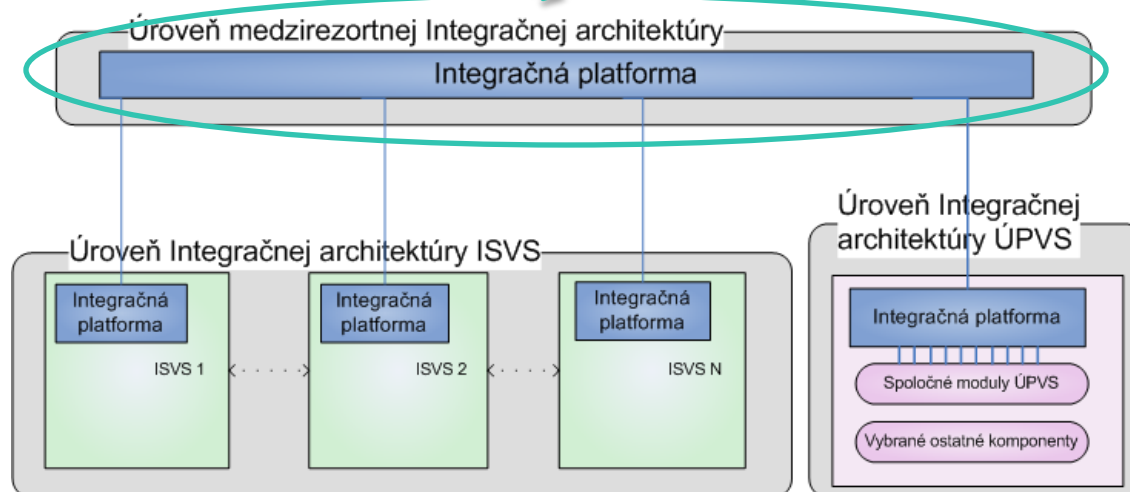

Budovanie riešení eGovernmentu

„Pomocou čoho?“ – Integrovaná infraštruktúra pre výmenu správ G2G (4/5)

- **Všeobecná koncepcia Integrovannej architektúry vychádzajúcej z NKIVS je budovaná na nasledujúcich prepojených logických úrovniach:**
 - úroveň medzirezortnej Integrovannej architektúry,
 - úroveň Integrovannej architektúry ÚPVS,
 - úroveň Integrovannej architektúry ISVS.

Budovanie riešení eGovernmentu

„Pomocou čoho?“ – Integrovaná infraštruktúra pre výmenu správ G2G (5/5)

- **Obslužné moduly patriace pod Integrovanú architektúru:**

- Integrovaná platforma (Transakčné jadro): ESB, BPM
- Integrované rozhrania

- **Podporné moduly patriace pod Integrovanú architektúru:**

- Modul pre archiváciu a vyhľadávanie logov a transakcií
- HelpDesk / ServiceDesk
- Monitorovací modul
- Projektový portál

- **Komunitné moduly patriace pod Integrovanú architektúru:**

- Partner framework portál.

- Service Registry a Service Repository

